

EFTER EXAMEN 2023

ARBETSMARKNADEN FÖR
NYEXAMINERADE AKADEMIKER

RAPPORT

AKAVIA

AKAVIAS ARBETSMARKNADSUNDERSÖKNING

ARBETSMARKNADSUNDERSÖKNINGEN EFTER EXAMEN har genomförts sedan 1960-talet och har som mål att ta reda på hur utbildningen och inträdet på arbetsmarknaden ser ut för nyexaminerade ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer. Resultaten används för att skapa en bild av hur arbetsmarknaden ser ut för nyexaminerade. Undersökningen används även som grund för opinionsbildning och påverkansarbete i frågor som är viktiga för Akavias medlemmar.

OM ÅRETS UNDERSÖKNING

ÅRETS UNDERSÖKNING – en postal och webb-enkätundersökning med uppföljande telefonintervjuer – genomfördes av Exquiro Market Research på uppdrag av Akavia under perioden mars–maj 2023. I urvalet ingår ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer som är under 36 år och har tagit examen under perioden september 2021 till augusti 2022. Undersökningen genomfördes som en totalundersökning bland Akavias medlemmar och som en urvalsundersökning bland icke-medlemmar.

Totalpopulationen omfattade 7 636 personer, 1 880 personer svarade på enkäten vilket ger en svarsfrekvens på 25 procent. De uppgifter som presenteras är sammanvägda och viktade resultat som är representativa för hela gruppen nyexaminerade.

Rapporten har skrivits av Christopher Sjöstrand, utredare och Felix Ulfenstedt, sakkunnig på Akavia.

INNEHÅLL

Arbetsmarknaden för nyexaminerade akademiker	3
Ekonomer	10
Jurister	14
Samhällsvetare	18
It-akademiker	22
Personalvetare	26
Kommunikatörer	30
Akavia tycker	34

ARBETSMARKNADEN FÖR NYEXAMINERADE AKADEMIKER

- 68 procent arbetar i privat sektor.
- 46 procent får sitt första arbete med relevans för utbildningen innan avslutade studier.
- 22 procent fick kännedom om sitt nuvarande arbete via LinkedIn.
- 49 procent anser att stimulerande arbetsuppgifter är viktigast när de söker sitt första jobb.
- 58 procent prioriterar hög ekonomisk avkastning i sin karriär.

ARBETSMARKNADEN SER GOD UT för nyexaminerade akademiker. I jämförelse med senast jämförbara undersökning 2021 har fler fått en anställning efter examen och 77 procent svarar att de är hel- eller deltidsanställda, egenföretagare eller är tjänstlediga. Ökningen pekar på att en akademisk examen är en bra framtidsförsäkring på arbetsmarknaden och ett skydd mot svårare tider.

En annan tydlig utveckling i årets undersökning är att antalet tillsvidareanställningar har ökat kraftigt. Fyra av fem nyexaminerade har en tillsvidareanställning. Dessutom kan vi se att det generellt går fortare att etablera sig för de flesta av Akavias utbildningsgrupper, 46 procent får jobb innan de avslutat sina studier och ytterligare 32 procent får jobb inom en till tre månader efter examen. Vi kan även se att en majoritet av de nyexaminerade akademikerna arbetar inom privat sektor.

Samtidigt väljer allt fler att läsa vidare för att komplettera sin utbildning, medan färre läser vidare på grund av att de inte har fått något jobb.

För Sverige är arbetslöshetsnivån fortsatt relativt hög samtidigt som det i många branscher råder brist på personer med rätt kompetens. Akavias utbildningsgrupper har en stark position på arbetsmarknaden. I årets undersökning kan vi även se att 77 procent av de nyexaminerade akademikerna känner sig säkra inför sin framtid på arbetsmarknaden vilket är en ökning sedan föregående år.

Samtidigt kan vi konstatera att det ekonomiska läget har påverkat professionerna olika. Exempelvis har de mer konjunktur känsliga professionerna såsom exempelvis ekonomer påverkats i högre grad. Färre ekonomer får en anställning efter avslutade studier än tidigare år och var femte ekonom väljer att läsa vidare för att komplettera sin utbildning. Å andra sidan har it-akademikernas anställningsgrad ökat med sju procentenheter sedan föregående år och endast tre procent är arbetslösa, vilket ska jämföras med föregående års siffra på nio procent.

VANLIGAST MED ARBETE INOM PRIVAT SEKTOR

En anställning i privat sektor är i särklass vanligast för nyexaminerade akademiker, 68 procent anger att de arbetar inom privat sektor, 19 procent arbetar inom statlig sektor, tio procent i kommunal sektor och tre procent vid högskola eller universitet.

Vi kan se att något fler får jobb i privat sektor och något färre i kommunal och statlig sektor i jämförelse med tidigare år. Samhällsvetarna sticker ut och fördelar sig jämnast mellan sektorerna samtidigt som it-akademikerna är den utbildningsgrupp som i högst grad får jobb i privat sektor, 88 procent av it-akademikerna svarar att de arbetar i privat sektor. Inom kommunal sektor är det vanligare för personalvetare och samhällsvetare att få jobb efter examen än övriga utbildningsgrupper.

VIKTEN AV SOCIALA MEDIER OCH DIGITALA VERKTYG ÖKAR

De senaste åren har det blivit allt vanligare att hitta det första jobbet genom sociala medier, särskilt genom LinkedIn. I jämförelse med föregående års undersökning har LinkedIn/sociala medier ökat med tio procentenheter. LinkedIn motsvarar 22 av de 24 procenten för sociala medier. Samtidigt ser vi en tydlig trend att de mer traditionella vägarna in på arbetsmarknaden, såsom exempelvis kontakter minskat. Det verkar som att det skett ett skifte gällande det vanligaste sättet att hitta jobb. Detta kan vara en effekt av pandemin då färre hade möjlighet att genomföra praktik, ha ett extrajobb eller på annat sätt knyta kontakter med arbetslivet i samband med utbildningen. För jobb inom den statliga sektorn eller högskola och utbildning är det vanligare att hitta det första jobbet genom annonser på arbetsgivarens webbplats.

Om man slår ihop resultaten för alla digitala vägar att hitta jobb så står dessa för 62 procent av hur nyexaminerade hittat sitt nuvarande jobb. De traditionella sätten för att hitta jobb står för endast 38 procent. Det pekar på att LinkedIn och diverse sökmotorer spelar en allt större roll när nyexaminerade söker sina första jobb.

”

Viktigt att ange ett löneanspråk vid anställningstillfället – men få gör det.

ATT ANGE LÖNEANSPRÅK GÖR SKILLNAD

Akavias undersökningar har tidigare visat att det är viktigt att ange ett löneanspråk vid anställningstillfället men att få faktiskt gör det. I årets undersökning har ungefär hälften angett ett löneanspråk vid anställningstillfället, kvinnor i högre grad än män. Dessutom kan vi konstatera att de som angett ett löneanspråk vid anställningstillfället även fått en högre lön. De som angivit ett löneanspråk får i regel 1 700 kronor mer i bruttolön som ingångslön, vilket är en minskning sedan föregående undersökning då motsvarande siffra var 1 900 kronor. De flesta som inte angav ett löneanspråk svarade att de var nöjda med erbjudandet de fick eller att ett tillfälle ej gavs.

Det finns löneskillnader mellan män och kvinnor både i gruppen som angivit löneanspråk och bland de som inte angivit något. Bland de kvinnor som angav löneanspråk var ingångslönen 32 235 kronor, för män i samma grupp var lönen 34 064 kronor. Bland de som svarar att de inte angav ett löneanspråk var skillnaden lägre, 30 746 kronor hos kvinnor och 31 773 hos män. Löneanspråket som angavs var också olika, kvinnorna angav 33 688 kronor i snitt medan männen angav 35 711 kronor. En anledning till att lönen vid anställningstillfället blev olika för de båda könen skulle kunna vara att kvinnorna angav ett lägre löneanspråk. Det är viktigt för båda grupperna att ange ett löneanspråk vid anställningstillfället om man vill påverka sin ingångslön efter examen.

Varför kvinnor anger ett lägre löneanspråk kan delvis förklaras av sektor och yrke. Bland Akavias utbildningsgrupper är det endast it-akademiker som är en majoritet män, vilket är den profession med högst medellön och som också främst finns inom privat sektor.

De som arbetar i statlig och kommunal sektor har inte lika höga medellöner som i privat sektor. Undersökningen visar att kvinnor i större utsträckning arbetar inom statlig och kommunal sektor än män. Det gäller även bland utbildningsgruppen ekonomer där de flesta är anställda inom privat sektor. I den privata sektorn är lönerna generellt sett högre och det finns större utrymme att förhandla om lön än i kommunal och statlig sektor. Det skulle kunna innebära att kvinnorna i undersökningen generellt sett har mindre utrymme och möjligheter för att ange ett högt löneanspråk än vad männen har.

PRAKTIK LÖNAR SIG

Under pandemin påverkades många studenter. Inte minst av att lärosätena stängdes ner och föreläsningar blev digitala, men även av att många arbetsgivare inte längre erbjöd praktikplatser eller extrajobb till följd av läget. Utvecklingen speglas i årets undersökning och vi kan se en nedgång både i antalet som svarar att de haft praktik i samband med utbildningen och i antalet som svarar att de har haft ett extrajobb med relevans för utbildningen. Samtidigt ser vi att de som hade en praktik upplever att den var mycket viktig för att få sin nuvarande anställning. Detta pekar på att praktik fortsatt är ett effektivt sätt att knyta värdefulla kontakter med arbetslivet.

LÖNEN ÄR VIKTIG NÄR NYEXAMINERADE SÖKER JOBB

Det går att skönja en viss förändring i vad nyexaminerade anser vara viktigt när de söker jobb. I tidigare undersökningar har många velat bidra till en bättre värld och skapa förändring men i årets undersökning kan vi konstatera att lön och förmåner blivit allt viktigare. Detta kan mycket väl vara en effekt av det ekonomiska läget och att det blivit allt dyrare att leva och bo. Samtidigt fortsätter stimulerande arbetsuppgifter vara det viktigaste när nyexaminerade söker sina första jobb, dock har det minskat i betydelse med tio procentenheter sedan förgående undersökning.

När nyexaminerade ser på sin framtida karriär ser prioriteringarna liknande ut. Hög ekonomisk avkastning prioriteras högst av alla grupper förutom av samhällsvetare och personalvetare som i stället prioriterar att utvecklas inom en expert-/specialistroll samt att ha arbetsuppgifter med eget ansvar.

FLEXIBILITET OCH DISTANSARBETE

Att kunna påverka när, var eller hur man arbetar har blivit allt viktigare. Inte minst visar årets undersökning att det blivit allt viktigare med balans mellan arbete och fritid. Pandemin medförde att många arbetsplatser och universitet ställde om och förlade stora delar av sin verksamhet digitalt och/eller på distans. Ett par år med majoriteten av utbildningen på distans har medfört att många har vant sig med ett flexibelt arbetssätt där de kan bestämma var, när och hur de arbetar.

Akavia har sedan länge argumenterat för en ökad flexibilitet i arbetslivet och har också kunnat visa att ett flexibelt arbetssätt kan vara avgörande för att locka talanger. Det finns vissa skillnader mellan nyexaminerade och de som befinner sig mitt i arbetslivet men det är tydligt att ett flexibelt arbetsliv är en prioriterad fråga även för nyexaminerade.

Som nyanställd på en arbetsplats kan det dock vara bra att vara på plats. Inte minst för att knyta värdefulla kontakter, vilket kan vara svårare på distans men även för att lära sig mer om företaget eller organisationen som man arbetar på och att kunna ta till sig sina arbetsuppgifter på bästa sätt. För att flexibilitet och distansarbete ska fungera på ett bra sätt bör man vara väl integrerad på sin arbetsplats. Sju av tio av de som fick en introduktion upplevde att den höll en hög kvalitet.

//

Det går att skönja en viss förändring i vad nyexaminerade anser vara viktigt när de söker jobb.

”

Att kunna påverka när,
var eller hur man arbetar
har blivit allt viktigare.

”

Arbetsmarknaden
ser god ut för
nyexaminerade
akademiker.

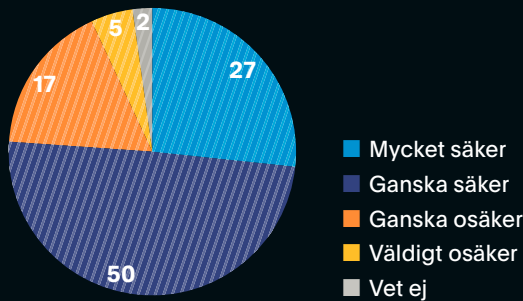

ARBETSMARKNADEN I SIFFROR 2023

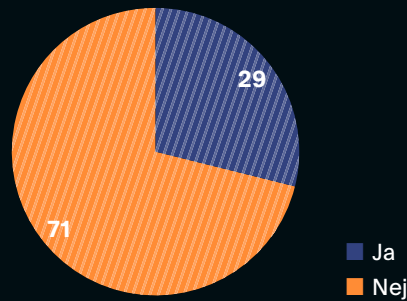
TYP AV ANSTÄLLNING (%)

Tillsvidareanställning	76
Provanställning	8
Notarieanställning	2
Tidsbegränsad anställning (inklusive doktorand till och med 2019)	12
Doktorand (separat alternativ från och med 2021)	1

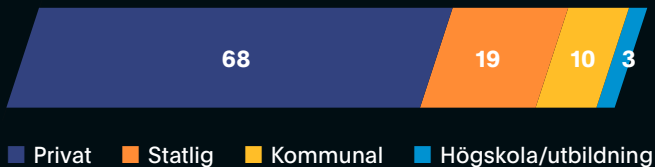
KÄNSLA INFÖR FRAMTID PÅ ARBETSMARKNADEN (%)

HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

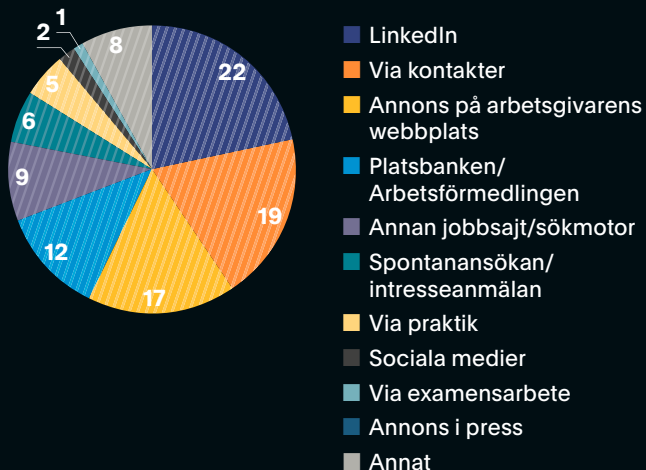
ARBETSMARKNADSSEKTOR (%)

VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

Stimulerande arbetsuppgifter	49
Lön och förmåner	48
Balans mellan arbete och fritid	37
Möjligheter till kompetensutveckling	35
Frihet under ansvar	22
Trygga anställningsvillkor	19
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	18
Att kunna bidra till en bättre värld	16
Flexibel arbetstid	15
En inkluderande arbetsplats	12
En motiverande/inspirerande chef	11
Arbetsgivaren delar mina värderingar	11
Att få samarbeta med andra	8
Kollektivavtal	5
Att arbetsgivaren har hög status	4
Annat	1

VÄGAR TILL JOBBET (%)

EKONOMER

- 84 procent jobbar inom privat sektor.
- 74 procent har en hel- eller deltidsanställning.
- 49 procent fick jobb innan de avslutat sina studier.

Årets undersökning visar att nyexaminerade ekonomer har en stark ställning på arbetsmarknaden och att de snabbt hittar ett arbete med relevans för deras utbildning. Våren 2023 svarar 74 procent att de har en hel- eller deltidsanställning. I jämförelse med föregående undersökning kan vi se att andelen som väljer att studera efter examen för att komplettera sin utbildning har ökat. Samtidigt har andelen som fortsätter att studera eftersom de inte har hittat jobb minskat. Endast två procent är arbetslösa eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Hälften av de nyexaminerade ekonomerna får sitt första arbete med relevans för deras utbildning redan innan de avslutat sina studier. En tredjedel får jobb inom en till tre månader efter examen. Endast sex procent anger att de ännu inte fått något arbete med relevans för deras utbildning. Resultaten visar att arbetsmarknaden för nyexaminerade ekonomer är i stort sett oförändrad sedan föregående år.

VANLIGAST MED JOBB INOM PRIVAT SEKTOR

För ekonomer är det vanligast med arbete i privat sektor efter examen, 84 procent svarar att de arbetar inom privat sektor. Tio procent jobbar inom statlig sektor, följt av fyra procent i kommunal och två procent inom högskola och utbildning. Vi kan se att den vanligaste typen av anställning är tillsvidareanställning, totalt 81 procent svarar att de är tillsvidareanställda, vilket utmärker ekonomerna från de övriga utbildningsgrupperna. Åtta procent svarar att de har en provanställning och tio procent tidsbegränsade anställningar, vilket är en liten minskning i jämförelse med föregående års undersökning. När vi tittar på vilka verksamhetsområden som är vanligast för ekonomer att arbeta inom, är det finans, bank, revision eller annan privat verksamhet. De flesta ekonomer jobbar med ekonomifunktioner eller med finans. Revision är ett annat vanligt arbetsområde för ekonomer.

LINKEDIN VANLIGASTE VÄGEN TILL DET FÖRSTA JOBBET

De vanligaste vägarna in på arbetsmarknaden har traditionellt varit genom kontakter. Vi kan dock se en ökning i användningen av sociala medier och digitala verktyg för att hitta jobb. Både LinkedIn, annonser på arbetsgivares hemsidor samt arbetsförmedlingens platsbank används i allt högre grad. Ekonomer är inget undantag och en fjärdedel svarar att de hittade sitt nuvarande jobb genom LinkedIn. Sammantaget står internet/sociala medier för 63 procent av hur ekonomer hittade sitt nuvarande arbete. Totalt 37 procent står för de traditionella metoderna, såsom kontakter, spontanansökningar eller via praktik.

Det är tydligt att arbetsgivare i högre grad använder digitala plattformar för att annonsera lediga tjänster och att man bör använda sig av sociala medier för att öka sina chanser att hitta ett jobb efter examen. För en nyexaminerad ekonom är det därför klokt att kombinera både de traditionella metoderna och de nya för att lättare hitta ett jobb.

EKONOMERS SYN PÅ ARBETSLIVET

Hälften av alla ekonomer i undersökningen prioriterar lön och förmåner högst när de söker jobb, följt av stimulerande arbetsuppgifter och möjligheter till kompetensutveckling. När de tänker på sin framtida karriär är det liknande faktorer som är viktiga, men även arbetsuppgifter med eget ansvar. De senaste åren har arbetslivet präglats av flexibilitet. Det har till synes påverkat inställningen till vad som är viktigt i arbetslivet. Exempelvis kan vi konstatera att ekonomer värderar flexibilitet högre än tidigare och att de flesta tycker att det är viktigt med balans mellan arbete och fritid. Frihet under ansvar, möjlighet till att arbeta på distans och flexibel arbetstid prioriteras högt av ekonomerna.

LÖNEANSPRÅK PÅVERKAR INGÅNGSLÖN OCH LÖNEUTVECKLING

Att ange ett löneanspråk är ett bra sätt att påverka sin lön och dess utveckling i ett tidigt skede. I undersökningen kan vi se att 46 procent av de nyexaminerade ekonomerna anger ett löneanspråk vid anställningstillfället. Det är lägre än snittet av Akavias utbildningsgrupper där 49 procent anger ett löneanspråk. Ekonomer är duktiga på att införskaffa information om löneläget innan förhandlingssituationen, 71 procent svarade att de skaffat information innan förhandlingssituationen. Trots detta angav endast 46 procent ett löneanspråk. Bland de som inte angav löneanspråk var anledningarna blandade, var fjärde var nöjd med sitt erbjudande, en fjärdedel fick inte ett tillfälle att lämna löneanspråk och en tiondel svarade att lönen inte var avgörande. Fyra procent svarade att de var rädda att de inte skulle få jobbet om de angav ett löneanspråk, vilket är något högre än de andra utbildningsgrupperna. Skillnaden mellan de ekonomer som angav ett löneanspråk och de som inte gjorde det var 1 500 kronor i bruttolön. De som angav ett löneanspråk hade en medelgångslön på 32 680 kronor och de som inte angav ett löneanspråk hade 31 161 kronor. Vi kan även se att den nuvarande medellönen är högre hos de som angav ett löneanspråk än de som inte gjorde det. Vilket pekar på hur viktigt det är att ange ett löneanspråk och att det gör skillnad både på ingångslön och löneutveckling.

35 000 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade ekonomer. Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

PRAKTIK LÖNAR SIG

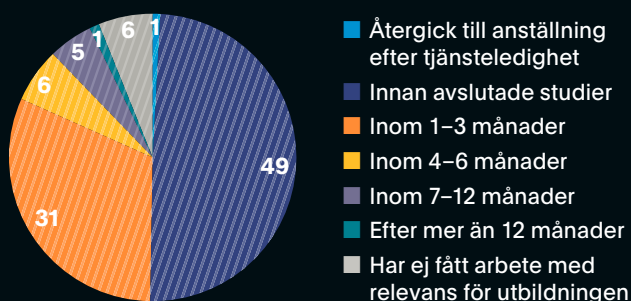
Pandemin påverkade många grupper, inte minst studenter som fick ställa om till distansundervisning. Samtidigt medförde pandemin att många arbetsgivare inte längre kunde erbjuda praktikplatser, extrajobb eller examensjobb. Konsekvensen blev att färre hade praktik eller extrajobb i samband med utbildningen i jämförelse med tidigare år. Ekonomer är den utbildningsgrupp där det minsta antalet svarar att de haft praktik, samtidigt som det är den grupp där flest ansåg att praktiken var viktig för att de skulle få sitt nuvarande arbete. Endast tolv procent hade praktik inom ramen för sin utbildning, samtidigt som 65 procent av de som haft praktik svarar att praktiken var viktig för att de skulle få deras nuvarande arbete. Ekonomer är tillsammans med jurister den grupp där flest hade ett extrajobb med relevans för deras nuvarande arbete. Totalt 52 procent anger att de hade ett extrajobb under sin utbildning som hade relevans för deras nuvarande arbete. Sju av tio av de nyexaminerade ekonomerna upplevde att de under studietiden inte fick tillräckliga möjligheter till praktik, vilket är betydligt fler än de andra utbildningsgrupperna. Endast en tiondel svarade att de haft praktik inom ramen för sin utbildning och de flesta angav att den gav 1–15 poäng. Vilket pekar på att det finns en vilja bland ekonomer att ha praktik inom ramen för sin utbildning och de som har praktik är oftast väldigt nöjda.

EKONOMER I SIFFROR 2023

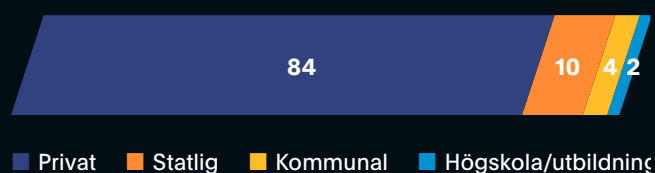
HUVUDSAKLIG SYSSELSÄTTNING (%)

Har en anställning (hel- eller deltid)	74
Har en anställning, men är tjänstledig	1
Egenföretagare	0
Läser vidare efter examen (främst för att jag inte har fått jobb)	1
Läser vidare efter examen (främst för att komplettera min utbildning)	19
Har inget arbete och är föräldraledig eller sjukskriven	0
Arbetslös/deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd	2
Annat	2

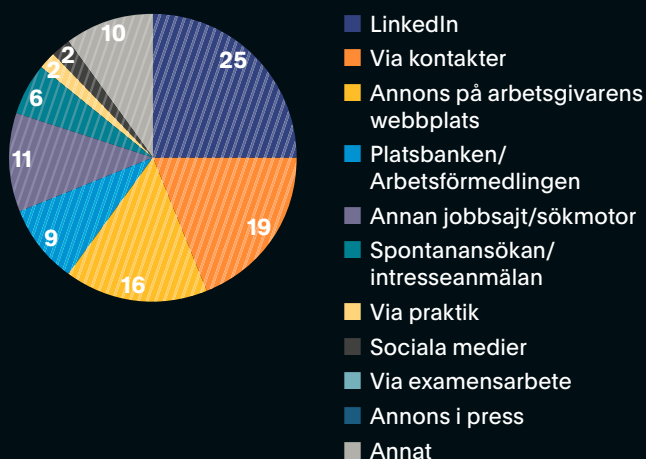
FÖRSTA KVALIFICERADE JOBBET (%)

ARBETSMARKNADSSEKTOR (%)

VÄGAR TILL JOBBET (%)

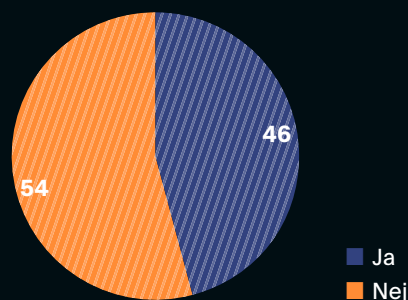
VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

Lön och förmåner	52
Stimulerande arbetsuppgifter	44
Möjligheter till kompetensutveckling	43
Balans mellan arbete och fritid	32
Frihet under ansvar	27
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	16
Flexibel arbetstid	15
Trygga anställningsvillkor	15
En motiverande/inspirerande chef	14
En inkluderande arbetsplats	11
Arbetsgivaren delar mina värderingar	11
Att få samarbeta med andra	9
Att kunna bidra till en bättre värld	8
Att arbetsgivaren har hög status	7
Kollektivavtal	3
Annat	2

VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

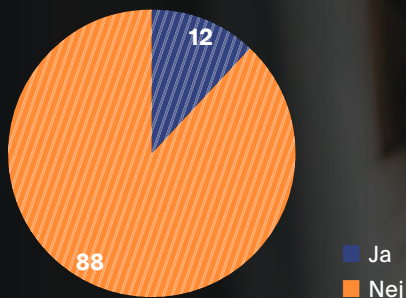
Hög ekonomisk avkastning	68
Arbetsuppgifter med eget ansvar	52
Utvecklas inom en expert-/specialistroll	51
Kunna bidra till en bättre värld	29
Möjligheter till att bli chef	24
Arbeta utomlands	19
Tjänst med hög status	16
Att kunna starta eget företag någon gång	14
Annat	7

ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

EKONOMER I SIFFROR 2023

HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

PRAKTIK VIKTIG FÖR ATT FÅ NUVARANDE ARBETE? (%)

Mycket viktig	46
Ganska viktig	19
Inte viktig	27
Vet ej	8

TILLRÄCKLIGA MÖJLIGHETER TILL PRAKTIK UNDER STUDIETIDEN (%)

Stämmer helt	16
Stämmer delvis	11
Stämmer inte särskilt	18
Stämmer inte alls	51
Vet ej	3

EXTRAJABB (%)

Inget extrajobb under utbildningen	18
Extrajobb med relevans för nuvarande arbete	52
Extrajobb men utan relevans för nuvarande arbete	30

”

Årets undersökning visar att nyexaminerade ekonomer har en stark ställning på arbetsmarknaden och att de snabbt hittar ett arbete med relevans för deras utbildning. Våren 2023 svarar 74 procent att de har en hel- eller deltidsanställning.

JURISTER

- 89 procent har en hel- eller deltidsanställning.
- 57 procent arbetar inom privat sektor.
- 55 procent fick sitt första arbete innan de avslutade sina studier.

Arbetsmarknaden för jurister ser god ut, våren 2023 svarar nio av tio nyexaminerade jurister att de har en anställning (hel- eller deltid). Andelen som har en anställning har minskat lite sedan förra undersökningen 2021, men jurister är trots det den grupp av Akavias utbildningsgrupper som i högst grad får en anställning efter examen.

Efterfrågan på jurister är hög och arbetsmarknaden antas fortsätta vara stark de kommande åren. I undersökningen kan vi se att en majoritet av de nyexaminerade juristerna arbetar inom privat sektor och att hälften av alla jurister fick sitt första arbete innan de avslutade sina studier.

EN TREDJEDEL AV JURISTER JOBBAR STATLIGT EFTER EXAMEN

Jurister finns inom alla sektorer, vilket kan bidra till deras höga anställningsgrad. 57 procent av alla jurister arbetar inom privat sektor, 36 arbetar statligt, fem procent kommunalt.

Ungefär sju av tio av de nyexaminerade juristerna har fått en tillsvidareanställning, 17 procent svarar att de har en notarieanställning och endast åtta procent har en provanställning vilket tyder på att jurister som får ett jobb har en säker anställningsform.

Det är vanligast med arbete inom privat och statlig sektor. När man tittar på vilka arbetsområden som jurister arbetar inom kan vi se att de flesta jobbar vid en advokatbyrå eller i offentlig förvaltning. Men det finns även många andra arbetsplatser för jurister och jobben de hittar är brett spridda inom de olika sektorerna.

ARBETSGIVARENS WEBBPLATS VANLIGASTE VÄGEN TILL JOBB

Det är vanligast för jurister att hitta sitt första arbete genom annonser på arbetsgivarens webbplats, vilket särskiljer juristerna från de övriga utbildningsgrupperna. Det kan delvis bero på att var tredje jurist arbetar statligt, statliga tjänster måste utannonseras och det kan därför vara bra att hålla

Efter juristexamen kan man söka **NOTARIETJÄNSTGÖRING**, vilket krävs för att bli exempelvis åklagare eller kronofogde. Notarietjänstgöringen tar 1,5–2,5 år, beroende på eventuell avräkning och typ av tjänstgöring. Notarietjänstgöringen görs vid något av landets tings- eller förvaltningsrätter, ibland i kombination med tjänstgöring på en annan statlig myndighet. Tidigare kvalificerat juridiskt arbete hos en privat, kommunal eller annan statlig arbetsgivare kan tillgodoräknas genom avräkning av notarietjänstgöringen i upp till sex månader. Notarielönen är år 2023 29 600 kronor per månad det första året och 32 000 kronor resterande tid.

sig uppdaterad på vad för tjänster som finns utannonserade både på arbetsgivarens webbplats och platsbanken.

Vi kan konstatera att juristerna är den utbildningsgrupp som i lägst utsträckning använder LinkedIn eller sociala medier för att hitta sitt första jobb. För jurister är det vanligare att hitta det första jobbet genom annons på arbetsgivarens webbplats eller via kontakter/nätverk.

JURISTERS SYN PÅ ARBETE OCH KARRIÄR

Hälften av alla jurister i undersökningen prioriterar stimulerande arbetsuppgifter och balans mellan arbete och fritid när de söker jobb. Lön och förmåner är även det högt prioriterat. När de tänker på sin framtida karriär är de viktigaste faktorerna liknande men skiljer sig något i rangordningen, sex av tio ser hög ekonomisk avkastning som viktigast. Vidare ser hälften av juristerna att faktorer som att utvecklas inom en expert-/specialistroll samt att ha arbetsuppgifter med eget ansvar som viktiga.

DET ÄR VIKTIGT ATT ANGE ETT LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET

Vid anställningstillfället är det viktigt att ange ett löneanspråk för att påverka sin ingångslön, och även sin framtida löneutveckling. Resultaten från årets undersökning visar att 70 procent införskaffade sig information om rådande löneläge innan anställningsintervjun. Samtidigt kan vi se att 61 procent av juristerna inte angav ett löneanspråk vid anställningstillfället. En tredjedel svarar att anledningen till det var att det inte gavs tillfälle, en fjärdedel var nöjda med erbjudandet de fick.

Medelgångslönen bland de som angav ett löneanspråk var 33 870 kronor (exklusive notarier) och lönen för de som inte angav ett löneanspråk var det 32 737 kronor. Vid undersökningstillfället kan vi även se att denna skillnad följer med respondenterna över tid, de som angav ett löneanspråk har fortsatt högre lön än de som inte gjorde det. Vi kan alltså konstatera att det är viktigt att lämna ett löneanspråk vid anställningstillfället för att påverka ingångslönen och dess utveckling.

35 000 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade jurister. Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

PRAKTIK ÄR EN VIKTIG DEL AV UTBILDNINGEN

Att ha praktik som en del av sin utbildning är bra av flera anledningar, delvis så knyter man värdefull kontakt med arbetslivet, samlar erfarenhet och får en omväxling till studerandet. Totalt svarar 41 procent att de hade praktik inom ramen för sin utbildning. Samtidigt svarar 60 procent stämmer inte särskilt eller stämmer inte alls på frågan om de upplevde att de fick tillräckliga möjligheter för praktik i samband med utbildningen. Detta tyder på att fler jurister vill ha praktik än de som får det. Det kan vara utmanande som student att själv hitta praktik, men om man använder sig av arbetsgivarens webbplatser, kontakter och LinkedIn, så kan det öka chanserna att få en praktikplats.

Fler än hälften av juristerna i undersökningen hade ett extrajobb med relevans för utbildningen, det är den högsta siffran av Akavias utbildningsgrupper. Jurister är eftertraktade av arbetsgivare på arbetsmarknaden och har därav goda möjligheter att hitta praktik eller extrajobb under sin utbildning. Ifall man inte har möjlighet till praktik inom ramen av sin utbildning kan ett extrajobb vara ett bra sätt att införskaffa sig arbetslivserfarenhet i samband med utbildningen.

JURISTER I SIFFROR 2023

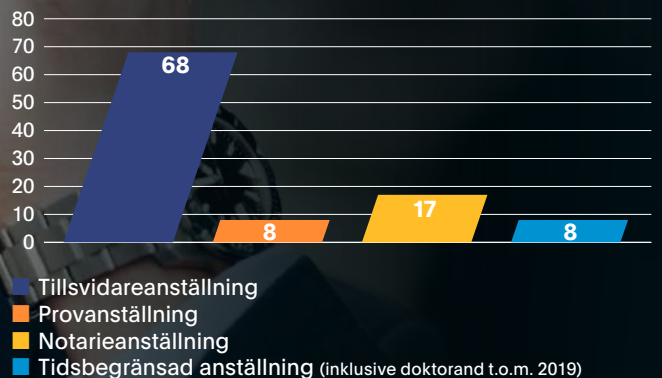
HUVUDSAKLIG SYSSELSÄTTNING (%)

Har en anställning (hel- eller deltid)	89
Har en anställning, men är tjänstledig	1
Egenföretagare	0
Läser vidare efter examen (främst för att jag inte har fått jobb)	0
Läser vidare efter examen (främst för att komplettera min utbildning)	7
Har inget arbete och är föräldraledig eller sjukskriven	1
Arbetslös/deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd	2
Annat	1

ARBETSMARKNADSSEKTOR (%)

TYP AV ANSTÄLLNING (%)

VERKSAMHETSOMRÅDE, PRIVAT (%)

Advokatbyrå	30
Revision	4
Finans	3
Försäkring	3
Fastighet	2
Arbetsgivar-/arbetstagarorganisation	2
Industri	1
Ideella sektorn	1
Annat	10

”

Arbetsmarknaden för jurister ser god ut, våren 2023 svarar nio av tio nyexaminerade jurister att de har en anställning (hel- eller deltid).

JURISTER I SIFFROR 2023

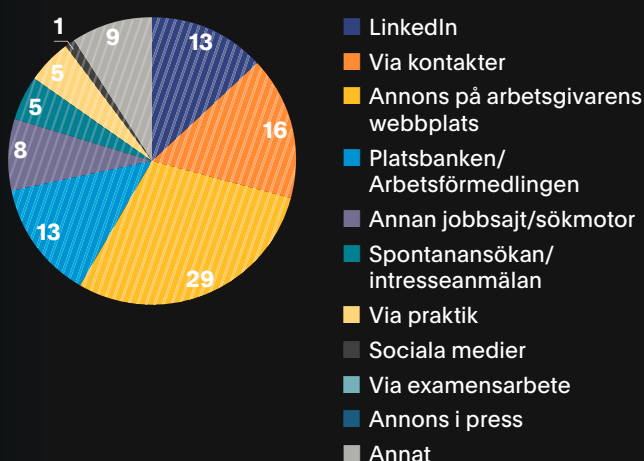
HUVUDSAKLIGT ARBETSOMRÅDE (%)

Affärsjuridik (i huvudsak arbete vid advokat- eller juridikbyrå)	25
Juridiskt arbete (annat)	20
Rättsväsendet	17
Handläggning, myndighet	16
Arbete som bolagsjurist	4
Affärs-/verksamhetsutveckling, strategi, konsultverksamhet	3
Utredning	1
Företags-/myndighets-/kommun/verksamhetsledning	1
Finans, fonder, aktier och värdepapper, treasury	1
HR, personalarbete	1
Inköp, logistik, transport, procurement, upphandling	1
Revision, internrevision	1
Ekonomistyrning (controller)	1
Annat	7

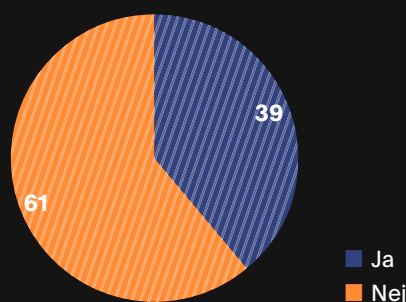
VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

Hög ekonomisk avkastning	58
Arbetsuppgifter med eget ansvar	52
Utvecklas inom en expert-/specialistroll	52
Kunna bidra till en bättre värld	44
Tjänst med hög status	15
Att kunna starta eget företag någon gång	13
Arbeta utomlands	11
Möjligheter till att bli chef	10
Annat	6

VÄGAR TILL JOBBET (%)

ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

Balans mellan arbete och fritid	54
Stimulerande arbetsuppgifter	52
Lön och förmåner	48
Möjligheter till kompetensutveckling	23
Frihet under ansvar	19
Att kunna bidra till en bättre värld	18
Flexibel arbetstid	16
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	15
Trygga anställningsvillkor	12
En inkluderande arbetsplats	11
Arbetsgivaren delar mina värderingar	9
En motiverande/inspirerande chef	7
Att få samarbeta med andra	5
Kollektivavtal	3
Att arbetsgivaren har hög status	3
Annat	1

TILLRÄCKLIGA MÖJLIGHETER TILL PRAKTIK UNDER STUDIETIDEN (%)

Stämmer helt	19
Stämmer delvis	19
Stämmer inte särskilt	20
Stämmer inte alls	40
Vet ej	2

EXTRAJOB (%)

Inget extrajobb under utbildningen	18
Extrajobb med relevans för nuvarande arbete	52
Extrajobb men utan relevans för nuvarande arbete	30

SAMHÄLLSVETARE

- 37 procent arbetar inom privat sektor.
- 69 procent har en hel- eller deltidsanställning.
- 20 procent läser vidare för att komplettera sin utbildning.

Våren 2023 svarar sju av tio samhällsvetare att de har en hel- eller deltidsanställning. Det är en ökning sedan föregående undersökning, men är samtidigt den lägsta siffran bland Akavias utbildningsgrupper. 20 procent svarar att de läser vidare efter examen för att komplettera sin utbildning, vilket gör samhällsvetarna till den grupp som läser vidare i högst utsträckning.

Det tar något längre tid för nyexaminerade samhällsvetare att etablera sig på arbetsmarknaden, ungefär en tredjedel av samhällsvetarna får jobb innan de avslutar sina studier och ytterligare en tredjedel har hittat jobb inom en till tre månader. 13 procent får ett jobb inom fyra till sex månader efter att de avslutat sina studier.

Det är fler som fått en tillsvidareanställning jämfört med föregående års undersökning. Sju av tio samhällsvetare har en tillsvidareanställning och endast sju procent har en provanställning. Samhällsvetarna är även den utbildningsgrupp där flest har en tidsbegränsad eller doktorandanställning.

SAMHÄLLSVETARE FINNS I ALLA SEKTORER

Undersökningen visar att samhällsvetarna är den utbildningsgrupp som fördelar sig jämnast mellan sektorerna, drygt en tredjedel arbetar i privat sektor, en tredjedel statligt och drygt en femtedel kommunalt.

De vanligaste verksamhetsområdena för samhällsvetare är förvaltning där 26 procent arbetar, därefter kommer HR och personalarbete, där tio procent arbetar. När vi tittar på vilka verksamhetsområden som är vanligast för samhällsvetarna i privat sektor är de spridda över många områden. De vanligaste arbetsområdena är it-telekom och ideella sektorn där tre procent är verksamma och bank där två procent återfinns. Inom den statliga och kommunala sektorn arbetar samhällsvetarna främst inom förvaltning och några få inom rättsväsendet.

Samhällsvetare har många olika arbets- och verksamhetsområden inom samtliga sektorer, därav finns det många olika tjänster en nyexaminerad samhällsvetare kan söka.

LINKEDIN LEDER TILL JOBB

Traditionellt har kontakter varit det sätt som de flesta använt för att hitta sitt första jobb efter examen men i årets undersökning ser vi att sökandet via sociala medier och specifikt LinkedIn har ökat. En femtedel av de samhällsvetare som hittat jobb har gjort det genom LinkedIn. Sannantaget står de digitala vägarna för tre femtedelar av alla jobb som hittats.

Undersökningen visar samtidigt att alla sätt är betydelsefulla när man söker arbete men att de digitala vägarna som LinkedIn eller platsbanken ökar i betydelse.

Eftersom arbetsmarknaden för samhällsvetare är bred är ingångarna också breda. Därför kan det vara bra att hålla koll på såväl LinkedIn, platsbanken som annonser på intressanta arbetsgivares webbplatser. Vi kan även se att det är viktigt att under studietiden försöka bredda sitt nätverk, vilket man kan göra genom praktik, extrajobb eller examensarbete.

SAMHÄLLSVETARES SYN PÅ ARBETSLIVET

Samhällsvetare är en av de utbildningsgrupper som högst prioriterar att kunna bidra till en bättre värld i sin karriär. Sex av tio anser det vara den viktigaste faktorn. Att kunna utvecklas inom en expert-/specialistroll ser hälften av samhällsvetarna som det viktigaste i sin karriär. När de söker jobb prioriterar de främst att ha stimulerande arbetsuppgifter samt lön och förmåner. Samhällsvetarnas syn på framtiden är positiv och sju av tio känner sig säkra inför sin framtid på arbetsmarknaden.

ATT ANGE LÖNEANSPRÅK PÅVERKAR INGÅNGSLÖN OCH LÖNEUTVECKLING

Vid anställningstillfället är det viktigt att ange ett löneanspråk för att tidigt påverka sin ingångslön men även sin framtida löneutveckling. Undersökningen visar att 57 procent av de nyexaminerade samhällsvetarna angav ett löneanspråk vid anställningstillfället, vilket är över genomsnittet. Åtta av tio av samhällsvetarna tog också reda på information om den aktuella lönenivån innan de angav sitt löneanspråk.

De mest förekommande orsakerna bland dem som inte angav något löneanspråk under anställningsprocessen var att det inte gavs tillfälle, att de var nöjda med lönen som erbjöds eller att de var osäkra på vilken lön de skulle efterfråga.

34 500 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade samhällsvetare. Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

Det lönar sig att ange ett löneanspråk.

Löneskillnaderna mellan dem som gjorde det och dem som inte gjorde det är betydande. Vid anställningstillfället var den genomsnittliga månadslönen 32 291 kronor för dem som angav ett löneanspråk, jämfört med 29 840 kronor för dem som inte angav något löneanspråk vid anställningstillfället. Det visar på betydelsen av att ange ett löneanspråk och möjligheten att påverka sin lön redan vid anställningstillfället.

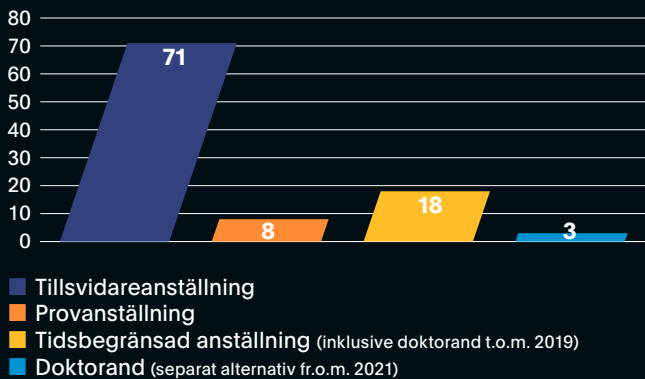
PRAKTIK INOM RAMEN FÖR UTBILDNINGEN LÖNAR SIG

I enlighet med tidigare undersökningar kan vi dra slutsatsen att praktik som en del av utbildningen är ett effektivt sätt för studenter att tidigt skapa ett kontaktnät och samla värdefulla arbetslivserfarenheter. Dessutom visar årets undersökning att 44 procent av de nyexaminerade samhällsvetarna hade praktik som en del av sin utbildning. Av de som hade praktik svarade 68 procent att praktiken var viktig för att de skulle få deras nuvarande arbete.

Alla hade dock inte möjlighet till praktik och fyra av tio svarade att de tyckte att möjligheterna till praktik var otillräckliga. Fortsättningsvis upplevde sex av tio att universitetet inte underlättade kontakten med arbetslivet. Eftersom samhällsvetare kan behöva lite längre tid än övriga utbildningsgrupper för att etablera sig på arbetsmarknaden är praktik ett bra sätt att knyta kontakter och skapa fler möjligheter att hitta jobb.

SAMHÄLLSVETARE I SIFFROR 2023

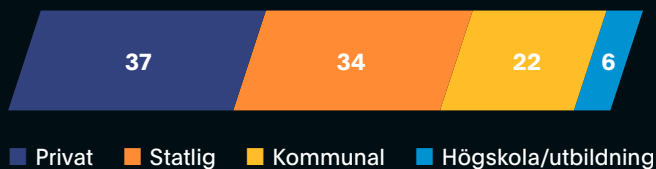
TYP AV ANSTÄLLNING (%)

”

Samhällsvetare är en av de utbildningsgrupper som högst prioriterar att kunna bidra till en bättre värld i sin karriär, sex av tio anser det vara den viktigaste faktorn.

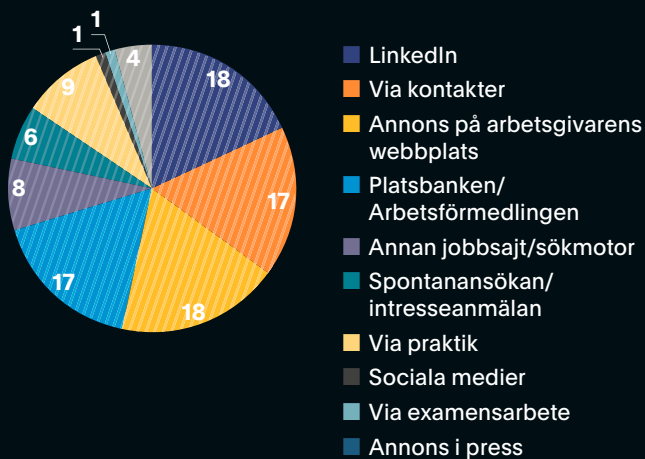
ARBETSMARKNADSSEKTOR (%)

VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

Kunna bidra till en bättre värld	61
Utvecklas inom en expert-/specialistroll	56
Arbetsuppgifter med eget ansvar	53
Hög ekonomisk avkastning	45
Arbeta utomlands	17
Tjänst med hög status	13
Möjligheter till att bli chef	11
Att kunna starta eget företag någon gång	7
Annat	8

VÄGAR TILL JOBBET (%)

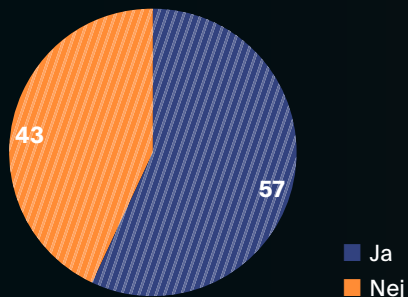

VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

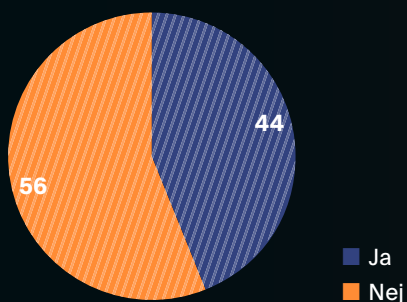
Stimulerande arbetsuppgifter	54
Lön och förmåner	41
Balans mellan arbete och fritid	34
Möjligheter till kompetensutveckling	33
Att kunna bidra till en bättre värld	30
Trygga anställningsvillkor	25
Frihet under ansvar	19
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	16
Flexibel arbetstid	15
En inkluderande arbetsplats	12
Arbetsgivaren delar mina värderingar	11
Kollektivavtal	8
Att få samarbeta med andra	8
En motiverande/inspirerande chef	7
Att arbetsgivaren har hög status	2
Annat	1

SAMHÄLLSVETARE I SIFFROR 2023

ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

PRAKTIK VIKTIG FÖR ATT FÅ NUVARANDE ARBETE? (%)

Mycket viktig	51
Ganska viktig	17
Inte viktig	24
Vet ej	8

”

Våren 2023 svarar sju av tio samhällsvetare att de har en hel- eller deltidsanställning.

IT-AKADEMIKER

- 88 procent jobbar inom privat sektor.
- 57 procent fick sitt första arbete innan de avslutat sina studier.
- 89 procent har en tillsvidareanställning.

För nyexaminerade it-akademiker ser arbetsmarknaden god ut våren 2023. De har en hög anställningsgrad och 83 procent av de nyexaminerade it-akademikerna har en hel- eller deltidsanställning. Nio procent studerar vidare för att komplettera sin utbildning och två procent läser vidare för att de inte hittade något jobb. Tre procent är arbetslösa eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd, vilket är en minskning sedan föregående år. Resultaten pekar på att den negativa effekt som pandemin hade på it-akademikernas arbetsmarknad tycks ha återhämtat sig.

Undersökningen visar att 89 procent av it-akademikerna har en tillsvidareanställning, vilket är den högsta siffran av alla utbildningsgrupper inom Akavia. Sju procent har en provanställning och tre procent en tidsbegränsad anställning.

VANLIGAST MED ARBETE INOM PRIVAT SEKTOR

Bland de it-akademiker som fått en anställning har 88 procent jobb inom privat sektor. Andelen som anger att de arbetar inom statlig sektor uppgår till åtta procent, tre procent svarar att de arbetar kommunalt och två procent inom högskola/utbildning. Många av jobben för it-akademiker finns inom it-telekom där 42 procent av de nyexaminerade svarar att de arbetar. Andra vanliga verksamhetsområden är industri och bank, men också statlig eller kommunal förvaltning.

IT-AKADEMIKER KOMMER SNABBT UT I ARBETSLIVET

Undersökningen visar att nyexaminerade it-akademiker snabbt kommer ut i arbetslivet och får ett jobb med relevans för utbildningen. Sex av tio hade ett jobb med relevans för sin utbildning redan innan de tagit examen. Nio av tio hade inom tre månader efter avslutade studier fått sitt första arbete med relevans för sin utbildning. Endast två procent anger vid undersökningstillfället att de ännu inte fått något arbete med relevans för utbildningen.

En fjärdedel anger att de först fick kännedom om sitt nuvarande arbete genom LinkedIn och en fjärdedel fick sitt arbete genom bekanta/nätverk. Elva procent fick kännedom om sitt nuvarande arbete genom en annons på arbetsgivarens webbplats, tio procent genom jobbsajt eller sökmotor.

Vi kan konstatera att det är viktigt att knyta kontakter till arbetslivet under studietiden och att det ofta leder till jobb efter examen. Det går att göra på flera olika sätt, antingen som praktik, extraarbete eller examensarbete.

Undersökningens resultat pekar samtidigt på att användningen av LinkedIn och andra sociala medier ökar för att hitta ett arbete.

IT-AKADEMIKERS SYN PÅ ARBETSLIVET

Sex av tio it-akademiker anser att det viktigaste när de söker jobb är lön och förmåner. Fem av tio ser att stimulerande arbetsuppgifter är en viktig faktor i jobbsökandet. När de i stället tänker på sin karriär är prioriteringarna snarlika, sju av tio prioriterar hög ekonomisk avkastning och sex av tio anser att utvecklas inom en expert-/specialistroll är viktigt.

ATT ANGE ETT LÖNEANSPRÅK PÅVERKAR INGÅNGSLÖN OCH LÖNEUTVECKLING

Vi kan i undersökning se att färre än hälften av alla it-akademiker anger ett löneanspråk vid anställningstillfället. Det är viktigt att ange ett löneanspråk för att påverka ingångslönen vid anställningstillfället.

Fyra av tio anger att anledningen till att de inte angav ett löneanspråk var för att de var nöjda med det erbjudande de fick, tre av tio anger att det inte gavs något tillfälle att ange ett löneanspråk.

Vi kan även se en skillnad i medelgångslön vid anställningstillfället mellan de som angav ett löneanspråk och de som inte angav ett löneanspråk. De som angav ett löneanspråk fick i medelgångslön vid anställningstillfället 35 263 kronor, de som inte angav ett löneanspråk fick 33 420 kronor. Vi kan även se att denna skillnad håller i sig i löneutvecklingen.

36 500 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade it-akademiker. Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

PRAKTIK INOM RAMEN FÖR UTBILDNINGEN LÖNAR SIG

Utifrån resultaten kan vi se att praktik under utbildningen kan vara ett sätt att knyta kontakter med arbetslivet, få givande arbetslivserfarenheter och är en bra merit. Det är samtidigt få av it-akademiker i undersökningen som har haft praktik inom ramen för sin utbildning, endast två av tio svarar att de haft praktik, vilket är den näst lägsta siffran av alla utbildningsgrupper i undersökningen.

Vi kan samtidigt konstatera att de flesta it-akademiker upplevde att de under sin studietid inte fick tillräckliga möjligheter till praktik, 59 procent. Vi kan även se att praktiken lönar sig, 55 procent av de som hade en praktik svarade att praktiken var viktig för att de skulle få sitt nuvarande arbete. Detta pekar på att praktik inom ramen för utbildningen är ett bra sätt att ta sig in i arbetslivet och knyta nya kontakter. Det är däremot en majoritet, 80 procent, av gruppen som upplever att deras utbildning var anpassad utifrån de krav som ställ på arbetsmarknaden.

”

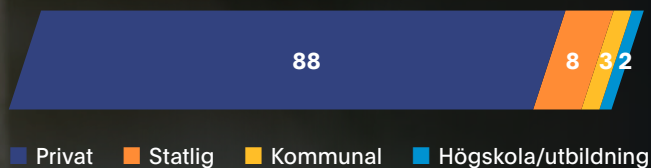
Undersökningen visar att nyexaminerade it-akademiker snabbt kommer ut i arbetslivet och får ett jobb med relevans för utbildningen.

IT-AKADEMIKER I SIFFROR 2023

HUVUDSAKLIG SYSSELSÄTTNING (%) FIGUR 37

Har en anställning (hel- eller deltid)	83
Har en anställning, men är tjänstledig	0
Egenföretagare	1
Läser vidare efter examen (främst för att jag inte har fått jobb)	2
Läser vidare efter examen (främst för att komplettera min utbildning)	9
Har inget arbete och är föräldraledig eller sjukskriven	0
Arbetslös/deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd	3
Annat	0

ARBETSMARKNADSSEKTOR (%) FIGUR 38

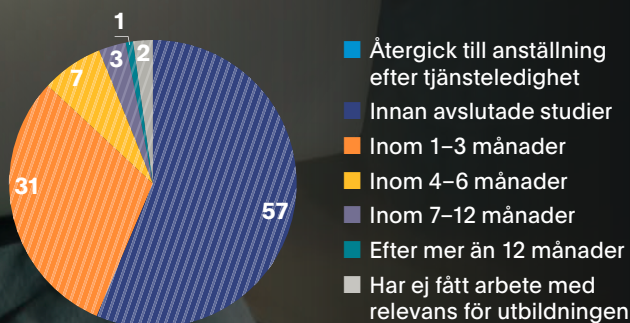
VERKSAMHETSOMRÅDE, PRIVAT FIGUR 39

It-telekom	42
Industri	7
Bank	6
Finans	5
Försäkring	4
Media	3
Arbetsgivar-/arbetstagarorganisation	1
Revision	1
Bemanning	1
Advokatbyrå	1
Annat	19

HUVUDSAKLIGT ARBETSOMRÅDE (%) FIGUR 40

System-/programvaruutveckling	47
It, system, teknikstöd	32
Affärs-/verksamhetsutveckling, strategi, konsultverksamhet	7
Systemförvaltning	2
Handläggning, myndighet	1
Kommunikation, information	1
Ekonomistyrning (controller)	1
Revision, internrevision	1
Marknadsföring, varumärke, event	1
Försäljning, key account manager, e-handel	1
Inköp, logistik, transport, procurement, upphandling	1
Juridiskt arbete (annat)	1
PR, opinionsarbete	1
Annat	5

FÖRSTA KVALIFICERADE JOBBET (%) FIGUR 41

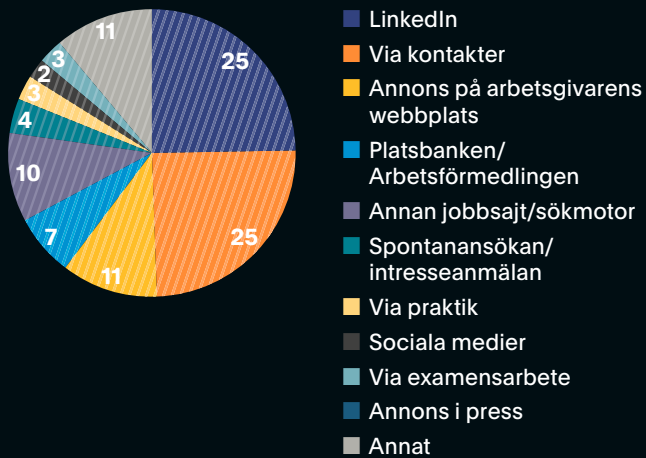
” För nyexaminerade it-akademiker ser arbetsmarknaden god ut våren 2023. De har en hög anställningsgrad och 83 procent av de nyexaminerade it-akademikerna har en hel- eller deltidsanställning.

IT-AKADEMIKER I SIFFROR 2023

VÄGAR TILL JOBBET (%)

FIGUR 42

VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

FIGUR 43

Lön och förmåner	60
Stimulerande arbetsuppgifter	48
Balans mellan arbete och fritid	41
Möjligheter till kompetensutveckling	31
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	24
Frihet under ansvar	19
Trygga anställningsvillkor	18
Flexibel arbetstid	14
En motiverande/inspirerande chef	13
Att få samarbeta med andra	10
En inkluderande arbetsplats	8
Att kunna bidra till en bättre värld	7
Arbetsgivaren delar mina värderingar	6
Kollektivavtal	3
Att arbetsgivaren har hög status	2
Annat	1

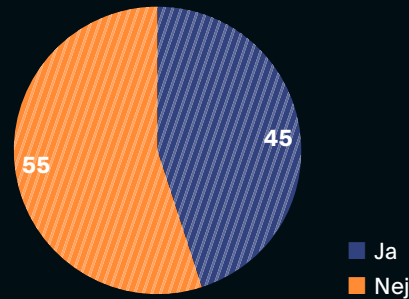
VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

FIGUR 44

Hög ekonomisk avkastning	67
Utvecklas inom en expert-/specialistroll	65
Arbetsuppgifter med eget ansvar	45
Kunna bidra till en bättre värld	32
Att kunna starta eget företag någon gång	22
Möjligheter till att bli chef	14
Arbeta utomlands	13
Tjänst med hög status	10
Annat	5

ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

FIGUR 45

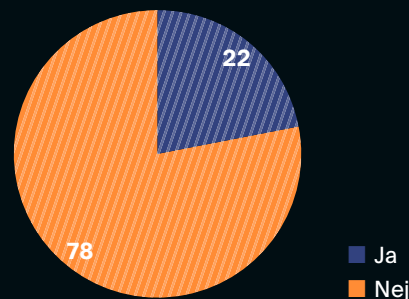
SKÄL ATT INTE ANGE LÖNEANSPRÅK UNDER ANSTÄLLNINGSPROCESSEN (%)

FIGUR 46

Nöjd med erbjudandet jag fick	43
Tillfälle gavs ej	28
Visste ej vad jag skulle begära	11
Lönen var inte avgörande	10
Var rädd att inte få jobbet	2
Annat	6

HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

FIGUR 47

TILLRÄCKLIGA MÖJLIGHETER TILL PRAKTIK UNDER STUDIETIDEN (%)

FIGUR 48

Stämmer helt	17
Stämmer delvis	18
Stämmer inte särskilt	22
Stämmer inte alls	37
Vet ej	5

UTBILDNINGEN ANPASSAD UTIFRÅN ARBETSMARKNADENS KRAV (%)

FIGUR 49

Stämmer helt	25
Stämmer delvis	55
Stämmer inte särskilt	14
Stämmer inte alls	4
Vet ej	2

PERSONALVETARE

- 87 procent har en hel- eller deltidsanställning.
- 24 procent arbetar inom kommunal sektor.
- 41 procent får sitt första arbete innan de avslutat sina studier.

Arbetsmarknaden för nyexaminerade personalvetare är god, i årets undersökning anger nio av tio personalvetare att de har en hel- eller deltidsanställning. Tolv procent väljer att läsa vidare för att komplettera sin utbildning och en procent är arbetslösa eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Sju av tio har en tillsvidareanställning och två av tio har en tidsbegränsad anställning.

Vi kan se att personalvetare snabbt etablerar sig på arbetsmarknaden efter examen, fyra av tio fick sitt första arbete med relevans för sin utbildning redan innan de avslutat sina studier. 33 procent fick ett arbete inom en till tre månader efter sin examen. Tolv procent har ännu inte fått ett arbete med relevans för sin utbildning.

Ungefär hälften av de nyexaminerade personalvetarna får jobb i privat sektor efter examen. En fjärdedel arbetar inom kommunal sektor och en till fjärdedel i statlig sektor. Fem procent arbetar inom högskola/utbildning.

DE FLESTA PERSONALVETARNA ARBETAR MED HR

Resultaten av årets undersökning visar att hälften av de nyexaminerade personalvetarna arbetar med HR och personalarbete. Arbetsområdena är brett spridda, åtta procent arbetar med handläggning vid en myndighet och fem procent med affärs-/verksamhetsutveckling eller konsultverksamhet.

Vi kan även se att förvaltning är ett vanligt förekommande verksamhetsområde inom statlig och kommunal verksamhet.

VANLIGT MED EXTRAJOBBS PARALLELLT MED UTBILDNINGEN

De flesta arbetar parallellt med sina studier, vi kan i resultaten se att åtta av tio hade ett extrajobb under studietiden. Hälften av de som jobbade extra hade ett jobb med relevans för sitt nuvarande arbete. 22 procent svarade att de inte hade ett extrajobb under utbildningen. I jämförelse med föregående undersökning är det tio procentenheter färre som jobbar extra under studietiden. Detta torde vara en effekt av pandemin då många arbetsgivare inte längre kunde erbjuda extrajobb i samma utsträckning som tidigare.

PERSONALVETARE HITTAR SITT ARBETE PÅ PLATSBANKEN

Vägarna till jobb för personalvetare är många, det vanligast förekommande är Arbetsförmedlingens platsbank där en fjärdedel hittar sina första arbeten. Likt övriga utbildningsgrupper har LinkedIn blivit ett allt vanligare sätt att hitta arbete och en femtedel anger att de hittade sitt jobb

genom LinkedIn. Även kontakter och nätverk är viktiga för personalvetare, 18 procent hittade sitt jobb den vägen. Att LinkedIn och platsbanken är de vanligaste sätten att hitta arbete pekar mot en trend att de digitala vägarna till jobb används mer och mer. Även hos andra utbildningsgrupper kan vi se denna trend. För att enklare hitta arbete bör man därför hålla sig uppdaterad både på LinkedIn och sidor som platsbanken.

VIKTIGT MED STIMULERANDE ARBETSUPPGIFTER

Personalvetare har en tydlig bild av vad de prioriterar när de söker jobb, sex av tio anser att stimulerande arbetsuppgifter är den viktigaste faktorn. En tredjedel har valt balans mellan arbete och fritid som en viktig faktor. När tänker på sin framtida karriär är det i stället möjlighet att utvecklas inom en expert-/specialistroll, arbetsuppgifter med eget ansvar samt att kunna bidra till en bättre värld som är högst prioriterat.

ATT ANGE ETT LÖNEANSPRÅK PÅVERKAR LÖNEN VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET

Att ange ett löneanspråk vid anställningstillfället är viktigt och ger en möjlighet att kunna påverka sin lön i ett tidigt skede. Personalvetarna är en av de utbildningsgrupper som i högst grad lämnar ett löneanspråk vid anställningstillfället, fem av tio svarar att de angett ett löneanspråk.

Av de som inte angav ett löneanspråk var anledningarna många. De flesta svarar att de inte gavs något tillfälle till att ange ett löneanspråk, samtidigt var en fjärdedel nöjda med det erbjudande de fick. Många av personalvetarna inhämtade information om rådande löneläge innan förhandlingssituationen främst via ett fackförbund eller lönestatistik.

Vi kan se i undersökningen att det skiljer sig mycket mellan de som angav ett löneanspråk och de som inte gjorde det.

Medelgångslönen för de som angav ett löneanspråk låg på 32 495 kronor och för de som inte angav ett löneanspråk vid anställningstillfället låg medelgångslönen på 29 622 kronor. Detta pekar på hur viktigt det är att lämna ett löneanspråk och att man i ett tidigt skede kan påverka sin lön.

34 000 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade personalvetare.

Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

PRAKTIK – EN GOD VÄG IN I ARBETSLIVET

Många utbildningar erbjuder praktik inom ramen för utbildningen, praktiken kan vara ett bra sätt att skaffa arbetslivserfarenhet, knyta kontakter och bredda sitt nätverk samt förstå vad som förväntas i arbetslivet. Bland personalvetarna i undersökningen svarade hälften att de haft praktik inom ramen för sin utbildning. Av de som hade praktik tyckte sex av tio att praktiken var viktig för att de skulle få sitt nuvarande arbete och nio av tio upplevde att praktiken höll en hög kvalitet.

En fjärdedel av de som gjorde praktik svarade att universitetet/högskolan ordnade praktikplatsen åt dem, vilket gör personalvetarna till en av de utbildningsgrupper i undersökningen som i högst grad fått hjälp av universitet/högskolan att hitta praktik. Dessutom svarade hälften att de upplevde att de fick tillräckliga möjligheter till praktik under studietiden.

PERSONALVETARE I SIFFROR 2023

HUVUDSAKLIG SYSSELSÄTTNING (%)

Har en anställning (hel- eller deltid)	87
Har en anställning, men är tjänstledig	0
Egenföretagare	0
Läser vidare efter examen (främst för att jag inte har fått jobb)	0
Läser vidare efter examen (främst för att komplettera min utbildning)	12
Har inget arbete och är föräldraledig eller sjukskriven	0
Arbetslös/deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd	1
Annat	1

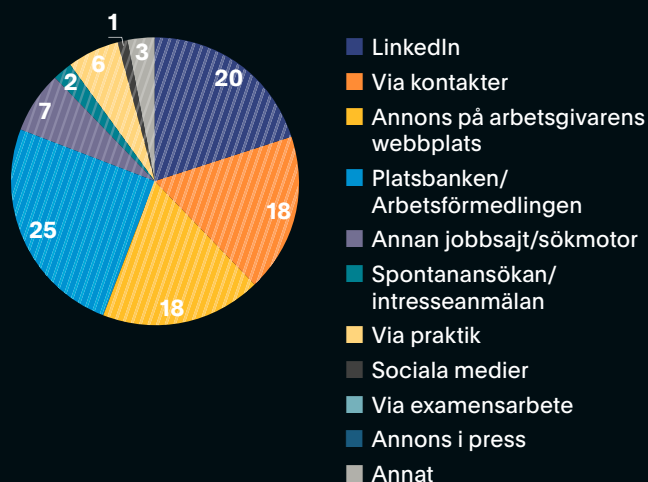
HUVUDSAKLIGT ARBETSOMRÅDE (%)

HR, personalarbete	49
Handläggning, myndighet	8
Affärs-/verksamhetsutveckling, strategi, konsultverksamhet	5
Rättsväsendet	4
It, system, teknikstöd	4
Ekonomistyrning (controller)	1
Utredning	1
Kommunikation, information	1
Juridiskt arbete (annat)	1
Annat	24

EXTRAJOBBS (%)

Inget extrajobb under utbildningen	22
Extrajobb med relevans för nuvarande arbete	40
Extrajobb men utan relevans för nuvarande arbete	38

VÄGAR TILL JOBBET (%)

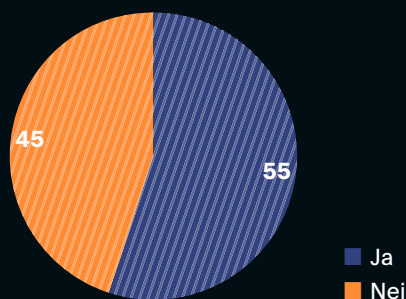
VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

Stimulerande arbetsuppgifter	61
Balans mellan arbete och fritid	34
Frihet under ansvar	30
Lön och förmåner	29
Möjligheter till kompetensutveckling	29
Trygga anställningsvillkor	27
Att kunna bidra till en bättre värld	21
Arbetsgivaren delar mina värderingar	17
En inkluderande arbetsplats	15
Flexibel arbetstid	11
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	11
En motiverande/inspirerande chef	10
Att få samarbeta med andra	9
Kollektivavtal	9
Annat	2

VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

Utvecklas inom en expert-/specialistroll	56
Arbetsuppgifter med eget ansvar	56
Kunna bidra till en bättre värld	55
Hög ekonomisk avkastning	44
Tjänst med hög status	19
Möjligheter till att bli chef	9
Arbeta utomlands	5
Annat	13

ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

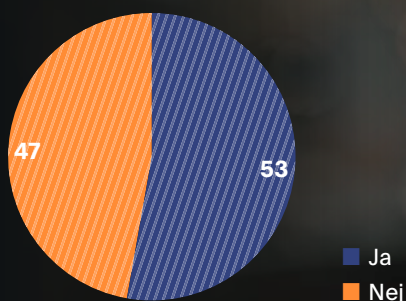
PERSONALVETARE I SIFFROR 2023

SKÅL ATT INTE ANGE LÖNEANSPRÅK UNDER ANSTÄLLNINGSPROCESSEN (%)

FIGUR 57

Nöjd med erbjudandet jag fick	26
Tillfälle gavs ej	33
Visste ej vad jag skulle begära	9
Lönen var inte avgörande	15
Var rädd att inte få jobbet	8
Annat	10

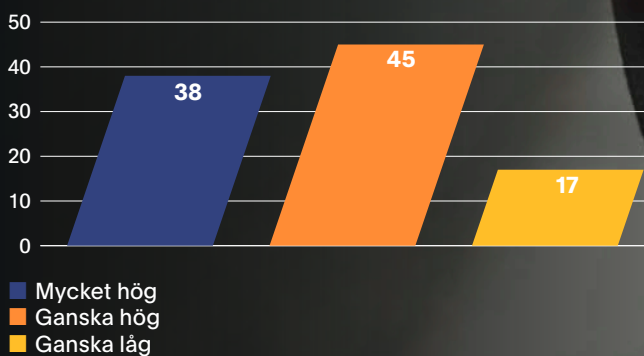
HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

PRAKTIK VIKTIG FÖR ATT FÅ NUVARANDE ARBETE? (%)

Mycket viktig	32
Ganska viktig	26
Inte viktig	35
Vet ej	8

KVALITET PÅ PRAKTIKEN (%)

”

Arbetsmarknaden för nyexaminerade personalvetare är god, i årets undersökning anger nio av tio personalvetare att de har en hel- eller deltidsanställning.

KOMMUNIKATÖRER

- 78 procent har en hel- eller deltidsanställning.
- 79 procent arbetar inom privat sektor.
- 80 procent hade ett extrajobb under sina studier.

Arbetsmarknaden för kommunikatörer ser god ut. I undersökningen svarar 78 procent att de har en del- eller heltidsanställning, åtta procent läser vidare för att komplettera sin utbildning och sex procent är arbetslösa eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Kommunikatörer får främst jobb i privat sektor efter examen, 79 procent arbetar inom privat sektor, sju procent statligt, elva procent kommunalt och tre procent inom högskola/utbildning.

DET TAR TID FÖR KOMMUNIKATÖRER ATT FÅ SITT FÖRSTA ARBETE

Vi kan konstatera att 60 procent av kommunikatörerna har fått ett arbete med relevans för deras utbildning inom en till tre månader efter examen, vilket visar att det tar något längre tid för kommunikatörer att etablera sig än övriga utbildningsgrupper. Det är även 19 procent som ännu inte fått något arbete med relevans för deras utbildning vid undersökningstillfället. Detta tyder på att det tar längre tid för kommunikatörer att hitta ett arbete med relevans för deras utbildning än för andra utbildningsgrupper i undersökningen.

VANLIGT MED TIDSBEGRÄNSAD ANSTÄLLNING

Kommunikatörer är den utbildningsgrupp där det är vanligast med en tidsbegränsad anställning, en femtedel av kommunikatörerna i undersökningen svarar att de har en tidsbegränsad anställning. Bara sex av tio kommunikatörer har en tillsvidareanställning vilket också är det lägsta värdet bland Akavias utbildningsgrupper.

De vanligaste verksamhetsområdena för kommunikatörer i privat sektor är inom media där tolv procent arbetar, tio procent arbetar inom it-telekom. I statlig och kommunal sektor är det vanligt att de arbetar inom förvaltning.

En fjärdedel arbetar med marknadsföring eller kommunikation, sex procent arbetar med försäljning och fem procent med programvaruutveckling.

”

De vanligaste verksamhetsområdena för kommunikatörer i privat sektor är inom media.

LINKEDIN OCH KONTAKTER LEDER KOMMUNIKATÖRER TILL JOBB

Vägarna till jobb för kommunikatörer är många, vid undersökningstillfället kan vi se att de flesta hittar sitt första jobb genom LinkedIn eller via kontakter/nätverk. En fjärdedel har hittat sitt nuvarande arbete genom LinkedIn och en fjärdedel genom sitt nätverk. Att så många använder LinkedIn för att hitta jobb pekar på att LinkedIn blivit allt viktigare i jobbsökandet och att de mer traditionella vägarna in på arbetsmarknaden har minskat i betydelse. Många kommunikatörer hittar dock sina jobb via kontakter, vilket särskiljer dem från övriga utbildningsgrupper.

STIMULERANDE ARBETSUPPGIFTER VIKTIGA

När kommunikatörer söker arbete prioriterar sex av tio stimulerande arbetsuppgifter högst, därefter anses balans mellan arbete och fritid samt frihet under ansvar som viktiga faktorer. I sin karriär prioriterar de att kunna utvecklas inom en expert-/specialistroll och arbetsuppgifter med eget ansvar. Att kunna bidra till en bättre värld är en annan viktig faktor för kommunikatörer när de tänker på sitt arbetsliv.

ATT ANGE ETT LÖNEANSPRÅK PÅVERKAR INGÅNGSLÖNEN

Att ange ett löneanspråk är ett bra sätt att påverka sin ingångslön. En majoritet av kommunikatörerna i undersökningen angav ett löneanspråk. Av de som inte lämnade ett löneanspråk svarade en tredjedel att de var nöjda med det erbjudande de fick och att de därför inte angav något löneanspråk. Inför förhandlingssituationen var det sju av tio kommunikatörer som skaffade information om rådande löneläge, de flesta gjorde det genom en facklig organisation.

Vi kan se en stor löneskillnad mellan dem som angav ett löneanspråk och dem som inte gjorde det. Medelgångslönen för dem som angav ett löneanspråk var 32 063 kronor, för dem som inte angav ett löneanspråk var den 28 105 kronor. Detta visar på hur viktigt det är att vid anställningstillfället faktiskt ange ett löneanspråk för att påverka sin lön.

32 400 KRONOR är den rekommenderade ingångslönen för nyexaminerade kommunikatörer. Det kan användas som riktmärke. Lön sätts individuellt och påverkas av en mängd faktorer. Utbildning, yrkesroll, bransch, arbetsuppgifter och geografi spelar stor roll.

ATT HA PRAKTIK LÖNAR SIG

Utifrån tidigare undersökningar kan vi konstatera att praktik är ett bra sätt att knyta kontakter till arbetslivet och att samla på sig arbetslivserfarenhet. Fyra av tio kommunikatörer hade praktik inom ramen för sin utbildning, bland de som haft praktik var det sju av tio som svarade att praktiken var viktig för att de skulle få sitt nuvarande arbete. I undersökningen svarar åtta av tio att de hade ett extrajobb under utbildningen och hälften av de som jobbade gjorde det på en arbetsplats med relevans för deras nuvarande arbete. Det var även fyra av tio kommunikatörer som hade praktik inom ramen för sin utbildning, vilket är en relativt hög andel i jämförelse med de övriga utbildningsgrupperna.

För att hitta ett jobb efter examen är arbetslivserfarenhet viktig. Att ha praktik inom ramen för sin utbildning är ett sätt att skaffa sådan erfarenhet, andra kan vara att extrajobb vid sidan av studierna eller att engagera sig i en ideell förening. Alla dessa sätt att engagera sig på arbetsmarknaden och bygga kontaktnät hjälper nyexaminerade kommunikatörer att hitta arbete.

KOMMUNIKATÖRER I SIFFROR 2023

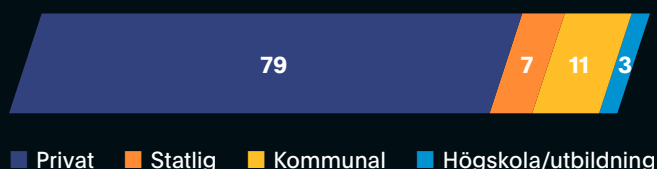
HUVUDSAKLIG SYSSELSÄTTNING (%)

Har en anställning (hel- eller deltid)	78
Har en anställning, men är tjänstledig	2
Egenföretagare	1
Läser vidare efter examen (främst för att jag inte har fått jobb)	3
Läser vidare efter examen (främst för att komplettera min utbildning)	8
Har inget arbete och är föräldraledig eller sjukskriven	1
Arbetslös/deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd	6
Annat	1

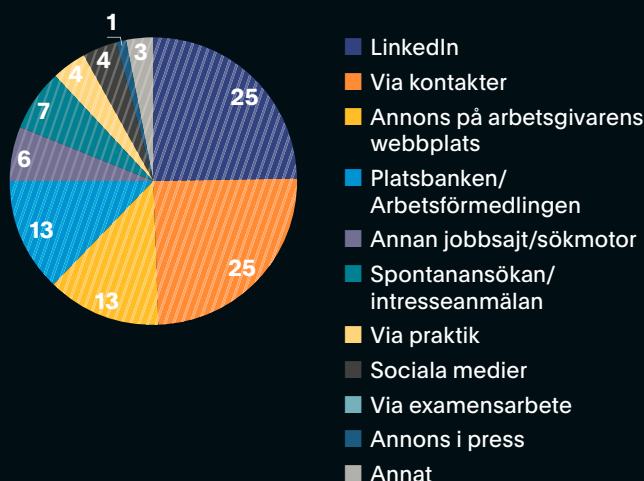
HUVUDSAKLIGT ARBETSOMRÅDE (%)

Marknadsföring, varumärke, event	24
Kommunikation, information	24
Försäljning, key account manager, e-handel	6
System-/programvaruutveckling	5
Affärs-/verksamhetsutveckling, strategi, konsultverksamhet	5
HR, personalarbete	3
It, system, teknikstöd	2
Juridiskt arbete (annat)	2
Finans, fonder, aktier och värdepapper, treasury	2
Arbete som bolagsjurist	1
Annat	26

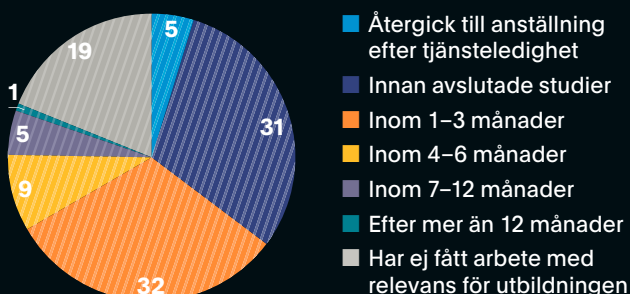
ARBETSMARKNADSSEKTOR (%)

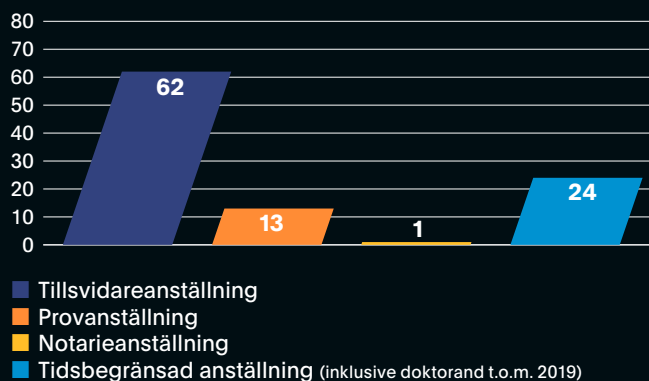
VÄGAR TILL JOBBET (%)

FÖRSTA KVALIFICERADE JOBBET (%)

TYP AV ANSTÄLLNING (%)

VIKTIGAST VID JOBBSÖKNING

Stimulerande arbetsuppgifter	47
Lön och förmåner	44
Balans mellan arbete och fritid	34
Möjligheter till kompetensutveckling	28
Möjlighet att arbeta helt eller delvis på distans	24
En inkluderande arbetsplats	23
Trygga anställningsvillkor	19
Flexibel arbetstid	18
Frihet under ansvar	13
Arbetsgivaren delar mina värderingar	13
En motiverande/inspirerande chef	13
Att kunna bidra till en bättre värld	12
Att få samarbeta med andra	8
Kollektivavtal	4
Att arbetsgivaren har hög status	2
Annat	3

KOMMUNIKATÖRER I SIFFROR 2023

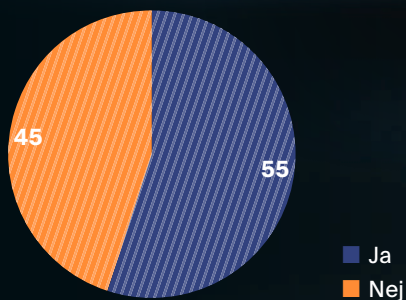
VIKTIGAST FÖR FRAMTIDA KARRIÄR

Hög ekonomisk avkastning	50
Kunna bidra till en bättre värld	48
Arbetsuppgifter med eget ansvar	46
Utvecklas inom en expert-/specialistroll	37
Att kunna starta eget företag någon gång	23
Möjligheter till att bli chef	17
Arbeta utomlands	16
Tjänst med hög status	15
Annat	14

EXTRAJABB (%)

Inget extrajobb under utbildningen	20
Extrajobb med relevans för nuvarande arbete	40
Extrajobb men utan relevans för nuvarande arbete	40

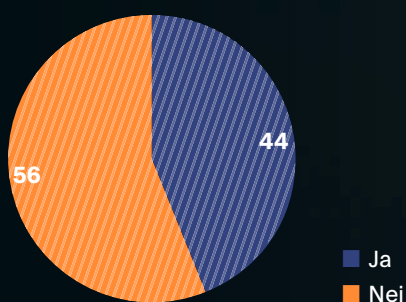
ANGAV LÖNEANSPRÅK VID ANSTÄLLNINGSTILLFÄLLET? (%)

SKÄL ATT INTE ANGE LÖNEANSPRÅK UNDER ANSTÄLLNINGSPROCESSEN (%)

Nöjd med erbjudandet jag fick	32
Tillfälle gavs ej	18
Visste ej vad jag skulle begära	12
Lönen var inte avgörande	14
Var rädd att inte få jobbet	12
Annat	11

HAR DU HAFT RELEVANT PRAKTIK? (%)

”

Arbetsmarknaden för kommunikatörer ser god ut. I undersökningen svarar 78 procent att de har en del- eller heltidsanställning, åtta procent läser vidare för att komplettera sin utbildning och sex procent är arbetslösa eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

AKAVIA TYCKER

Det är viktigt att nyexaminerade akademiker snabbt får arbete med relevans för utbildningen.

- **DET ÄR NÖDVÄNDIGT ATT ÖKA FÖREKOMSTEN AV PRAKTIK INOM RAMEN FÖR UTBILDNINGEN.** Universitet och högskolor bör erbjuda praktik antingen som en del av utbildningsprogrammen eller som fristående praktikkurser för att möjliggöra arbetslivserfarenhet för fler studenter.
- **SAMARBETET MELLAN AKADEMIN OCH ARBETSLIVET MÅSTE VARA TILLRÄCKLIGT OCH RELEVANT.** För att det ska vara så effektivt som möjligt bör studenterna ha möjlighet att skapa personliga kontakter med framtida arbetsgivare, synas och bygga nätverk inför sina framtida yrkeskarriärer. Detta leder i sin tur till att studenterna får möjlighet att hitta meningsfulla jobb efter examen genom sina utbildningar. Det är därför viktigt att högskolor och universitet arbetar för att skapa naturliga mötesplatser med arbetslivet, exempelvis genom examensarbeten, projektuppgifter, gästföreläsningar och inte minst praktik inom ramen för utbildningen.
- **STUDENTER BÖR HA MÖJLIGHET ATT ARBETA EXTRA UNDER STUDIEFRI TID UTAN ATT DET PÅVERKAR STUDIEMEDLET.** Studenter bör kunna arbeta extra under studiefria månader såsom exempelvis sommaruppehåll utan att det räknas in i fribeloppet.
- **ANSVARET FÖR UPPFÖLJNING BÖR SKÄRPAS FÖR HÖGSKOLOR OCH UNIVERSITET.** Svenska högskolor och universitet bör följa upp och samla statistik om var deras alumner hamnar efter avslutade studier. För närvarande varierar kvaliteten på uppföljningen mellan olika lärosäten.

”

Samarbetet mellan akademien och arbetslivet måste vara tillräckligt och relevant.

“
Det är viktigt att
nyexaminerade
akademiker snabbt får
arbete med relevans
för utbildningen.

Akavia är förbundet för dig som valt den akademiska vägen. Förbundet bildades av Jusek och Civilekonomerna 2020 och samlar idag 135 000 ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer. Förbundet är partipolitiskt obundet och ett av de största förbunden inom Saco. Akavia vill att varje medlem ska få full utväxling på sin akademiska utbildning genom hela arbetslivet.

Nybrogatan 30
Box 5167
102 44 Stockholm
010-303 75 00
info@akavia.se
akavia.se

